

תורה שבעל פה

בית, חינוך ומשפחה — שאלון לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון 16×4 נקודות = 64 נקודות
פרק שני

או : 12×3 נקודות = 36 נקודות

פרק שלישי

סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש : מילון עברילועזי / לועזיעברי.

ד. הוראות מיוחדות : אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנים ונבחנות כאחד.

בהצלחה !

השאלות

פרק ראשון (64 נקודות)

ענה על ארבע מן השאלות 1-5 (לכל שאלה - 16 נקודות).

1. "טובים השניים מן האחד"

א. (1) איך מתוארת בריאת האישה בפרק א בספר בראשית, ואיך מתוארת בריאת האישה בפרק ב בספר בראשית?

(2) מה מטרת החיבור בין איש לאישה לפי כל אחד מתיאורים אלה?
(9 נקודות)

ב. (1) על פי הרב דסלר, על מה מבוסס קשר טוב בין בני הזוג?
(2) על פי הרב דסלר, מה גורם לחוסר אושר בנישואין?
(7 נקודות)

2. יצר ויצירה

א. (1) לפי הרמב"ן, נגיעה של חיבה בין חבר לחברה אסורה מדרבנן.
מדוע אסרו חכמים נגיעה זו?

(2) על פי מה שלמדת, כתוב סיבה נוספת לאיסור נגיעה בין חבר לחברה.
(6 נקודות)

ב. (1) הסבר מהו איסור ייחוד.

(2) מדוע בן ובת שנמצאים בחדר שהדלת שלו פתוחה לרשות הרבים אינם עוברים על איסור ייחוד?
(10 נקודות)

3. קידושין ונישואין

א. מהי המטרה בשלב של ה"שידוכין"? (5 נקודות)

ב. מה הסיבה למנהג שהרב מברך את ברכות הארוסין ולא החתן עצמו? כתוב הסבר אחד (5 נקודות)

ג. אחרי הקידושין באה החופה. מהי החופה? כתוב שתי דעות. (6 נקודות)

4. בניית הבית

- א. (1) הסבר מהו "שלום בית".
- ב. (2) הסבר כיצד הדלקת נרות השבת תורמת לשלום בית.
(6 נקודות)
- ג. "כי יקח איש אשה חדשה ... נקי יהיה לביתו שנה אחת וְשָׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח" (דברים, כ"ד, ה).
(1) כתוב כיצד יש לקיים את המצווה "נקי יהיה לביתו".
(2) כתוב את השאלה של הרב משה צבי נריה בנוגע למילים "שנה אחת", והסבר את תשובתו.
(10 נקודות)

5. גירושין

- א. על פי המדרש, ספר בלשונך, איך אהרן הכהן היה משכין שלום בין איש לאשתו. (6 נקודות)
- ב. כתוב שני נימוקים מדוע צריך לכתוב גט ולא מספיק לגרש בעל פה. (6 נקודות)
- ג. מהי התקנה שתיקן רבינו גרשם בענין גירושין? (4 נקודות)

עליך לענות על פרק שני או על פרק שלישי לפי התכנים שלמדת.

פרק שני (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א'-י"א מהחוברת**, ענה על שלוש מן השאלות 6-10 (לכל שאלה 12 נקודות).

6. זוגיות ומצוות "פרו ורבו"

א. (1) כתוב טעם אחד למצוות פרייה ורבייה.

(2) מתי האיש יוצא ידי חובת מצוות "פרו ורבו"? כתוב את דעת בית שמאי ואת דעת בית הלל.

(8 נקודות)

ב. כתוב טעם אחד מדוע אשה פטורה ממצות פרו ורבו. (4 נקודות)

7. מצוות עונה

א. "אמר רבא: חייב אדם לשמח את אשתו בדבר מצווה (= תשמיש המיטה)" (תלמוד בבלי מסכת פסחים)

הסבר בלשונך את דברי רבא שתחתיהם קו. (4 נקודות)

ב. על פי הרמב"ם, כתוב מצב אחד שבו לא ראוי לקיים יחסי אישות (גם אם האשה טהורה). (4 נקודות)

ג. מדוע ראוי שגילויי החיבה בין בני הזוג יהיו בצינעה ולא בפרהסיא? (4 נקודות)

8. טומאה וטהרה

א. בנות ישראל החמירו על עצמן והשוו את דין הנידה לדין הזבה. כתוב טעם אחד לחומרה זו (4 נקודות)

ב. (1) "ואל אשה פְּנֵדָה טומאתה לא תִּקְרַב לגלות עֲרֻתָּה".

כתוב שני איסורים שנכללים בציווי "לא תקרב".

(2) מהן שתי הדרישות לטבילה כשרה במקווה כשר?

(8 נקודות)

9. כיסוי ראש

א. (1) מהי "דת משה", ומהו כיסוי הראש הנדרש על פי "דת משה"?

(2) מהי "דת יהודית", ומהו כיסוי הראש הנדרש על פי "דת יהודית"?

(9 נקודות)

ב. באיזה מצב אישה נשואה אינה חייבת לכסות את ראשה בביתה? (3 נקודות)

10. שאלות קצרות

ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (כל סעיף 4 נקודות)

א. כתוב נימוק אחד מדוע אסור לרקוד ריקודים מעורבים של בנים ובנות גם אם הבנים והבנות לא נוגעים זה בזה.

ב. מדוע מקריאים את הכתובה בין הקידושין לנישואין?

ג. מדוע חשוב לשאול "שאלת רב" בענייני אישות דווקא רב שמכיר את השואל היכרות קרובה?

ד. הסבר מיהי "אישה עגונה", וכתוב דוגמה להקלה אחת בהלכה שמטרתה להתיר אישה מעגינותה.

פרק שלישי (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א'-ו', י'-י"ד מהחובות**, ענה על שלוש מן השאלות 11-15 (כל שאלה — 12 נקודות).

11. זוגיות ומצוות "פרו ורבו"

- א. (1) כתוב טעם אחד למצוות פרייה ורבייה.
- ב. (2) מתי האיש יוצא ידי חובת מצוות "פרו ורבו"? כתוב את דעת בית שמאי ואת דעת בית הלל. (8 נקודות)
- ג. כתוב טעם אחד מדוע אשה פטורה ממצות פרו ורבו. (4 נקודות)

12. מחויבויות שבין איש לאשתו

- א. בכתובה רשומות התחייבויות של הבעל לאשתו בנוגע לזמן הנישואין ולאחר הנישואין.
- ב. כתוב התחייבות אחת בנוגע לכל אחד מן המצבים (5 נקודות)
- ג. (1) הסבר כיצד הכתובה עשויה למנוע מאיש לגרש את אשתו.
- ד. (2) מהי "תוספת כתובה", ומדוע תיקנו חכמים תוספת זו? (7 נקודות)

13. מצוות עונה

- א. "אמר רבא: חייב אדם לשמח את אשתו בדבר מצווה (= תשמיש המיטה)" (תלמוד בבלי מסכת פסחים). הסבר בלשונך את דברי רבא שתחתיהם קו. (4 נקודות)
- ב. על פי הרמב"ם, כתוב מצב אחד שבו לא ראוי לקיים יחסי אישות (גם אם האשה טהורה). (4 נקודות)
- ג. מדוע ראוי שגילויי החיבה בין בני הזוג יהיו בצינעה ולא בפרהסיא? (4 נקודות)

14. טומאה וטהרה

- א. בנות ישראל החמירו על עצמן והשוו את דין הנידה לדין הזבה.
- ב. כתוב טעם אחד לחומרה זו (4 נקודות)
- ג. (1) "ואל אשה בְּנִדָּה טומאתה לא תִּקְרַב לגלות עֲרֻנָּתָה". כתוב שנן איסורים שנכללים בציווי "לא תקרב".
- ד. (2) מהן שתי הדרישות לטבילה כשרה במקווה כשר? (8 נקודות)

15. שאלות קצרות

ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (כל סעיף 4 נקודות)

א. כתוב נימוק אחד מדוע אסור לרקוד ריקודים מעורבים של בנים ובנות גם אם הבנים והבנות לא נוגעים זה בזה.

ב. מדוע מקריאים את הכתובה בין הקידושין לנישואין?

ג. מדוע חשוב לשאול "שאלת רב" בענייני אישות דווקא רב שמכיר את השואל היכרות קרובה?

ד. הסבר מיהי "אישה עגונה", וכתוב דוגמה להקלה אחת בהלכה שמטרתה להתיר אישה מעגינותה.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל

אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך